

Grudzien 2004

Sadurczykus Times

W Numerze :

**Szkolny Program Międzyprzedmiotowej Ścieżki Edukacji Europejskiej*

POLSKA – NIEMCY - Partnerzy w nowej Europie.

**O Projekcie Programu Nauczania Międzyprzedmiotowej Ścieżki*

nt. „Polska - Niemcy: partnerzy w nowej Europie”

**Robert Schuman - Ojciec Uni Europejskiej.*

SZKOLNY PROGRAM MIĘDZYPRZEDMIOTOWEJ SCIEŻKI EDUKACJI EUROPEJSKIEJ

IX Liceum Ogólnokształcące
im. Mikołaja Kopernika
w Lublinie
Rok szkolny 2003/2004

POLSKA – NIEMCY PARTNERZY W NOWEJ EUROPIE

WSTĘP

Poczynając od kanclerza Helmuta Kohla (przez hierarchię niemieckich polityków takiego formatu, jak: Rita Sussmuth, Joschka Fischer, Johannes Rau), a kończąc na kanclerzu Gerhardzie Schroederze, można zauważyć, że to przede wszystkim ci politycy podkreślają na każdym kroku historyczno-moralną odpowiedzialność Niemiec za zbrodnie wojenne w stosunku do Polski oraz wdzięczność, jaką Niemcy są winne Polakom za przełom dokonany nie tylko przez „Solidarność”, ale i drugą stronę „okrągły stół” w 1989 roku. Ostatecznie uznanie zachodnich granic Rzeczypospolitej w grudniu 1990 roku, podpisanie traktatu o dobrym sąsiedztwie i współpracy, a także zapoczątkowane pojednanie między obu narodami stworzyły niezbędny kredyt zaufania. Dowodem na to jest m.in. mowa prezydenta Romana Herzoga wygłoszona w Warszawie 1 sierpnia 1994 roku podczas obchodów 50. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego.

W nowych warunkach zaistniała możliwość nawiązania bliższej współpracy między społeczeństwami obu krajów, przejawiającej się m.in. ciągle rosnącą liczbą programów partnerstwa miast i szkół. Także IX LO im. M. Kopernika w Lublinie jest objęte wymianą młodzieży z Niemiec (Realschule z Lemgo). W opinii publicznej i mediach wykształcił się pozytywny wizerunek Niemiec, który w dużej mierze opiera się na atrybutach wiarygodności i przyszłości. Szczególnie pozytywnym echem odbiło się - głównie na płaszczyźnie politycznej - zaangażowanie i odwaga, z jaką rząd niemiecki reprezentował interesy Polski w kwestii rozszerzenia NATO i Unii Europejskiej. Taka postawa Niemiec wynikała z przekonania, że integracja Polski z Zachodem leży przede wszystkim w ich interesie. Podczas konferencji „POLSKA – NIEMCY: partnerzy w nowej Europie” eksperci polscy i niemieccy próbowali określić

zakres i intensywność stosunków polsko-niemieckich. Zostały przedstawione stanowiska obu państw w odniesieniu do integracji europejskiej, bezpieczeństwa i polityki wschodniej.

Treści programowe zostały podzielone na sześć działów:

- I. Stosunki polsko - niemieckie na początku XXI wieku
- II. Polska i Niemcy. Dwie wizje zjednoczonej Europy
- III. Koncepcje bezpieczeństwa europejskiego
- IV. Polityka zagraniczna Polski i Niemiec wobec sąsiadów wschodnich
- V. Przyszłość stosunków polsko-niemieckich w zjednoczonej Europie
- VI. Polska – Niemcy – Europa

W wyniku realizacji części pierwszej uczeń poznaje i pogłębia wiedzę o stosunkach polsko – niemieckich po 1989 roku, zapoznaje się z bilateralną współpracą polityczną i zakresem bezpieczeństwa, polsko-niemiecką kooperacją w ramach NATO, rolą Niemiec w procesie akcesji Polski do UE oraz polityką gospodarczą obydwu państw.

Część druga zapoznaje ucznia z głównymi elementami (czynnikami) kształtującymi polską i niemiecką koncepcję wizji zjednoczonej Europy, przedstawia stosunek Polski do Traktatu Nicejskiego oraz jej udział w Konwencji Europejskiej i Konferencji Międzyrządowej w 2003 roku.

Część trzecia ma na celu omówienie koncepcji bezpieczeństwa europejskiego, przy współpracy wojskowej Polski, Niemiec i Francji. Przedmiotem rozważań jest współpraca wojskowa zarówno w relacjach dwustronnych: Polska – Niemcy, Polska – Francja, jak i wielostronnych w ramach Trójkąta Weimarskiego. Część czwarta pozwoli uczniom zapoznać się z polityką zagraniczną Polski i Niemiec wobec sąsiadów. Dotyczy to przede wszystkim polityki wobec Rosji, ponieważ Niemcy są zafascynowani Rosją, natomiast Polacy jej nie ufają. Mimo to Polacy i Niemcy powinni wspólnie budować europejską politykę wschodnią.

Część piąta przedstawia przyszłość stosunków polsko-niemieckich w zjednoczonej Europie w oparciu o przyszłą rolę Niemiec i Polski, funkcjonowanie współpracy w ramach Trójkąta Weimarskiego oraz implikacje społeczne i gospodarcze członkostwa Polski w UE.

Część szósta analizuje stosunki polsko-niemieckie z perspektywy nowej Europy oraz określa rolę sąsiedztwa polsko-niemieckiego w kształtowaniu wspólnej polityki europejskiej.

1. PODSTAWA PROGRAMOWA EDUKACJI EUROPEJSKIE

W realizacji międzyprzedmiotowej ścieżki edukacyjnej niezwykle ważna jest integracja międzyprzedmiotowa, która ma służyć przede wszystkim korelacji pomiędzy jej poszczególnymi elementami. Treści edukacji europejskiej mogą być realizowane na lekcjach następujących przedmiotów: historia, wiedza o społeczeństwie, podstawy przedsiębiorczości, geografia, wiedza o kulturze, język polski, język niemiecki i angielski, biologia, ekonomia, przysposobienie obronne, religia oraz na godzinach wychowawczych.

Założeniem programu jest ponadto jego realizacja na zajęciach o charakterze konkursowym. Celem wdrażania programu ma być również przygotowanie uczniów do olimpiad, sesji popularnonaukowych, konkursów o tematyce europejskiej. W realizacji podstawy programowej pomocne będą działania podejmowane przez szkolne kluby integracji europejskiej.

2. CELE EDUKACYJNE

Proces nauczania w ramach ścieżki edukacyjnej POLSKA - NIEMCY: partnerzy w nowej Europie ma na celu przekazanie uczniom jak najwięcej informacji związanych z procesem rozszerzenia UE o Polskę, a przede wszystkim przybliżyć politykę integracyjną Polski i Niemiec. Nowe zjednoczone Niemcy są najbliższym sąsiadem Polski, a w ostatnim czasie stały się głównym orędownikiem włączenia Polski w gospodarcze i militarne struktury zjednoczonej Europy.

Edukacja europejska służy następującym celom:

1. Zdobyciu i pogłębianiu wiedzy o genezie wspólnot europejskich i funkcjonowaniu UE na tle procesów integracyjnych we współczesnym świecie;
2. Nabywaniu umiejętności określania wyzwań w procesie rozszerzenia Unii Europejskiej o Polskę;
3. Dostrzeganiu roli Niemiec w procesie akcesji Polski do UE;
4. Postrzeganiu integracji europejskiej jako czynnika kształtującego stosunki polsko-niemieckie;
5. Poznaniu wybitnych przedstawicieli, polityki niemieckiej, podkreślających historyczno-moralną odpowiedzialność Niemiec w stosunku do Polski;
6. Poznaniu stosunku Konrada Adenauera do Polski i Polaków;
7. Poznaniu stosunku Polski i Polaków wobec K. Adenauera;
8. Zrozumieniu bieżących wydarzeń politycznych, gospodarczych i społecznych w Polsce i w Niemczech;
9. Dostrzeganiu przyszłej roli Niemiec i Polski w Europie;
10. Zrozumieniu przyczyn pewnego impasu w stosunkach Polski z Niemcami w związku z toczącą się wojną w Iraku.

3. KSZTAŁTOWANE POSTAWY I PRZEKONANIA

Realizacja założonego programu ma zmierzać do kształtowania świadomych postaw i przekonań wobec następujących zjawisk i procesów:

1. Rozbudzenie procesu integracji europejskiej w perspektywie stosunków polsko-niemieckich - Polska i Niemcy w budowie zjednoczonej Europy.
2. Ukazanie warunków i czynników kształtujących polską wizję zjednoczonej Europy.
3. Ukazanie warunków i czynników kształtujących niemiecką wizję zjednoczonej Europy.
4. Zapoznanie z procedurą procesu akcesyjnego Polski do UE.
5. Zapoznanie z procesem przygotowania stanowiska negocjacyjnego w Polsce.
6. Ukazanie przebiegu negocjacji o członkostwo Polski w UE.
7. Uświadomienie roli Niemiec w procesie akcesji Polski do UE.
8. Dostrzeganie głównych czynników polskiej koncepcji integracji europejskiej.
9. Dostrzeganie głównych czynników niemieckiej koncepcji integracji Europy.
10. Ukazanie korzyści dla Niemiec wyływających z przystąpienia Polski do UE
11. Ukazanie lęków i obaw Niemców związanych z rozszerzeniem UE na Wschód.
12. Dostrzeganie potrzeb aktywnego udziału Polaków i Niemców w zmieniającym się świecie
13. Ukazanie stanu i perspektyw wzajemnych stosunków między Polską a Niemcami i państwami Europy Środkowowschodniej.
14. Przekonanie o potrzebie zachowania w pamięci polsko-niemieckich refleksji historycznych dotyczących Muru Berlińskiego – od wzniesienia – po zburzenie.
15. Uświadomienie potrzeby bezpieczeństwa europejskiego opartego na współpracy wojskowej Polski i Niemiec.
16. Rozbudzenie potrzeby rozszerzenia NATO (wizje polsko-niemieckie po 12 marca 1999 roku).
17. Potrzeby polsko - niemieckiej kooperacji gospodarczej.
18. Rola edukacji jako czynnika wyrównywania szans młodzieży polskiej w Europie.
19. Dostrzeganie potrzeby aktywnego udziału społeczności lokalnej we współpracy i działalności samorządów terytorialnych w Polsce i w Niemczech.
20. Dostrzeganie potrzeby budowy przyszłość stosunków polsko-niemieckich w XXI wieku.

4. CELE KSZTAŁCENIA I WYCHOWANIA

Program realizowany w ramach międzyprzedmiotowej ścieżki edukacji europejskiej ma służyć:

Budzeniu zainteresowania sprawami integracji europejskiej.
Uświadomieniu powiązań Polski i Niemiec w nowej, jednoczącej się Europie.

Ułatwieniu rozumienia i kształtowania głównych zasad pojednania polsko-niemieckiego, aby nie miało ono jedynie charakteru politycznego.

Stopniowemu przygotowaniu ucznia do samodzielności w zdobywaniu informacji na „obumarłość” Trójkąta Weimarskiego.

Poznaniu głównych założeń w stosunkach gospodarczych, społecznych i kulturalnych pomiędzy obu państwami.

Dostrzeganiu wspólnego dziedzictwa.

Zdobywaniu umiejętności postrzegania integracji europejskiej w kontekście przemian geopolitycznych we współczesnym świecie jako większej szansy rozwoju stosunków Polska-Niemcy w XXI wieku.

Uświadomieniu potrzeby współpracy w zakresie budowy europejskiej tożsamości obronnej i przyszłości powiązań transatlantycznych.

Rozbudzeniu zainteresowania powołaną do życia w 1999 roku polsko-niemiecką Grupą Kopernika, zrzeszającą intelektualistów z obu krajów.

Zrozumieniu znaczenia rozbieżności ocen Warszawy i Berlina dotyczących konfliktu w Iraku.

Kształceniu poczucia współodpowiedzialności za rozwój regionów Polski i Niemiec.

Zrozumieniu korzyści i kosztów, dla Polski i dla Niemiec, wynikających z przystąpienia Polski do UE.

poznaniu roli Kościoła katolickiego w procesie integracji europejskiej oraz w kształtowaniu stosunków polsko-niemieckich.

5. ZADANIA SZKOŁY

Dzięki wdrożeniu programu osiągnąłem:

1. Zrealizowałem założenia programu wychowawczego szkoły dotyczące propagowania tematyki europejskiej;

2. Kształtowałem umiejętności przedmiotowe i ponadprzedmiotowe;

3. Wprowadziłem nową jakość do pracy szkoły;

4. Przyczyniłem się do podnoszenia jakości pracy szkoły;

5. Wskazałem konkretne formy i możliwości współpracy uczniów;

6. Przygotowałem uczniów do samodzielności w zdobywaniu informacji na temat stosunków Polska-Niemcy, a także samej UE;

7. Wypromowałem szkołę w środowisku, ze względu na zakres prowadzonego przedsięwzięcia.

6. PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW

1. Lepsza umiejętność analizy procesu historycznego w perspektywie jednoczenia się Europy;

2. Zdobywanie umiejętności prezentowania najważniejszych twórców Wspólnoty Europejskiej oraz pojednania polsko-niemieckiego;

3. Poszerzenie wiedzy z dziedziny stosunków polsko-niemieckich;

4. Rozwijanie poczucia własnej tożsamości i większej pewności siebie po wejściu do UE;

5. Wykształcenie umiejętności korzystania ze źródeł obcojęzycznych;

6. Większa sprawność w korzystaniu z technologii komputerowej i informacyjnej;

7. Nabycie umiejętności wystąpień publicznych, także w języku angielskim, niemieckim czy francuskim;

8. Wykształcenie umiejętności analizy stosunków polsko-niemieckich na przełomie XX i XXI wieku;

9. Nabycie umiejętności dostrzegania różnic i podobieństw dziedzictwa kulturowego Polski i Europy.

7. PROCEDURY PROWADZĄCE DO OSIĄGNIĘCIA CELÓW

Ścieżka edukacji europejskiej będzie realizowana na lekcjach różnych przedmiotów w szkole. Niezwykle duża rola przypadnie korelacji wiedzy z poszczególnych przedmiotów. Dzięki niej będzie kształtowana osobowość uczniów. Dobór odpowiednich form i metod gwarantuje osiągnięcie założonych celów edukacyjnych oraz rozwój pasji poznawczych młodzieży. Na tego typu zajęciach uczniowie mają możliwość twórczej współpracy, a także rozwiązywania trudnych problemów w stosunkach polsko-niemieckich.

Zajęcia z edukacji europejskiej powinny być realizowane odpowiednimi metodami pracy; są to metody aktywizujące.

Niezwykle ważne jest zwrócenie uwagi na kształtowanie umiejętności krytycznego myślenia, analizowania, oceniania, porównywania oraz wyciągania wniosków. Realizacja ścieżki europejskiej wymaga ponadto ciągłego aktualizowania informacji i korzystania z wielu różnych źródeł, w tym także obcojęzycznych (środki). Polecane jest także organizowanie różnego rodzaju warsztatów w ramach „debat szkolnych” o tematyce europejskiej. Treści z zakresu ścieżki edukacyjnej mogą być realizowane również w ramach działalności Szkolnego Klubu Integracji Europejskiej lub w szkolnych czasopismach o tematyce integracyjnej.

8. Metody i środki dydaktyczne

W reformującej się szkole zaleca się odchodzenie, a przynajmniej ograniczenie obowiązującego dotychczas encyklopedyzmu na rzecz kształtowania umiejętności, postaw i kompetencji uczniów. Podstawowym celem powinno być przygotowywanie młodzieży do nowego stylu życia w jednoczącej się Europie. Wymaga to preferowania metod aktywizujących, rozwijających kreatywność i umożliwiających samokształcenie uczniów. Wśród wielu metod słownych, które wykorzystywałem podczas przygotowanych przeze mnie zajęć edukacyjnych, szczególnie często organizowane były debaty szkolne, które wymagały od każdego uczestniczącego w nich zespołu zaprezentowania argumentów popartych dowodami. Ważnym wymogiem, który na ogół decydował o sukcesie w debacie, było krytyczne ustosunkowanie się do niemal wszystkich elementów wypowiedzi przeciwników. Metodą, która pozwalała rozwijać kreatywność młodzieży, była stosowana podczas debat tzw. burza mózgów, która zmuszała uczniów do zaprezentowania jak największej liczby pomysłów w trakcie toczącej się debaty. Jednak najczęstszą metodą słowną były dyskusje.

Efektywność w realizacji celów edukacyjnych zwiększały także techniki gramowe, które pozwalały wcielać się w postacie wybranych polityków. Ułatwiało to młodzieży zapamiętywanie różnych stanowisk politycznych wobec przystąpienia Polski do struktur unijnych. W realizacji programu edukacyjnego przydatne były tzw. metody portfolio, którymi posługiwali się uczniowie w zdobywaniu różnych informacji w formie wycinków prasowych i własnych opracowań.

Jeśli chodzi o środki dydaktyczne, to oprócz podręczników szkolnych sięgano po prace popularnonaukowe, korzystano z adresów stron internetowych oraz informacji uzyskanych z Internetu. Innym ważnym środkiem dydaktycznym, którym jednak można się posłużyć tylko sporadycznie, zależnie od zewnętrznych okoliczności jest udział wraz z uczniami w uroczystości nadania tytułu doktora honoris causa wybitnym mężom stanu, naukowcom lub twórcom. Podczas realizowania przyjętego programu młodzież uczestniczyła w 23 listopada 2003 roku w uroczystości nadania tytułu doktora honoris causa Dr. Bernhardowi Voglowi, przez katolicki Uniwersytet Lubelski.

9. WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Realizując program międzyprzedmiotowej ścieżki edukacji europejskiej współpracowałem z kilkoma instytucjami. Były to:

1. Fundacja Rozwoju Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego;
2. Wydział Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie;
3. Regionalne Centrum Informacji Europejskiej w Lublinie;
4. Fundacją „Klub Obywatelski” i Stowarzyszenie Środkowoeuropejskie „Dziedzictwo i Współczesność” w Lublinie;
5. Instytut dla Zjednoczonej Europy w Warszawie;
6. Urząd Miejski w Lublinie;

10. PROPONOWANA BIBLIOGRAFIA

1. Portret naszej Europy. Informacje o krajach członkowskich Unii Europejskiej oraz Polsce, Gliwice, 1995.
2. Galster J., Witkowski Z., Kompendium wiedzy o Unii Europejskiej, Toruń 1996.
3. Polska w Unii Europejskiej, red. Cezary Mika, Toruń 1997.
4. Polityka integracyjna NIEMCY – POLSKA, red. M. Piotrowski, Lublin 1997.
5. Borchart K. D., Integracja europejska – powstanie i rozwój Unii Europejskiej, Gliwice 1997.
6. Niemcy: Naród – Państwo 1961-1996, red. E. Stadtmuller, Lublin 1998.
- Polska – Niemcy @2012. III forum przyszłości. Fundacja Konrada Adenauera, Warszawa 2001.
7. Konrad Adenauer. Człowiek, polityk i mąż stanu, pod red. H.P. Mensing i K. Ruchniewicz, Warszawa 2001.
8. Bernhard Vogel, doktorat honoris causa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin 2003.

Opracował mgr Ireneusz Sadurski

Projekt programu nauczania międzyprzedmiotowej ścieżki edukacyjnej nt. „Polska - Niemcy: partnerzy w nowej Europie”

.... Porusza problematykę, która zrodziła się po upadku muru berlińskiego. Okres blisko czternastu lat, jaki upłynął od tego wydarzenia, stanowi w kwestii stosunków polsko-niemieckich przełom na miarę historyczną.

We wstępie programu uzasadniłem, jak ważne i konieczne jest przybliżenie uczniom kwestii stosunków polsko-niemieckich na początku XXI wieku. Program nastawiony jest na zbliżenie pomiędzy Polską a Niemcami, które może być kluczem do integracji Europy w jej geograficznych, historycznych i kulturowych granicach. Należy kształtować przyjazne, zdrowe i sprawiedliwe

Opracowany program ma na celu syntetyczne przedstawienie przyszłości stosunków polsko-niemieckich. Ma on także charakter prognostyczny, koncentruje się przede wszystkim na próbie oceny zasadniczych tendencji rozwojowych we współpracy polsko-niemieckiej po przewidywanym przystąpieniu Polski do UE. Stosunki polsko-niemieckie są określane aktualnie i perspektywicznie przez bolesne doświadczenia historyczne. Na podkreślenie zasługuje jednak ewolucja współpracy po 1990 r. i jej otoczenie zewnętrzne w kontekście postępującej integracji europejskiej oraz konieczność nowego zdefiniowania własnych interesów bezpieczeństwa. Dopiero po przemianach politycznych i społeczno-gospodarczych po 1989 r. w Polsce oraz po zjednoczeniu Niemiec w 1990 r. przewyżczono szereg urazów i obciążeń historycznych stworzono, bowiem podstawy prawnopolitycznej współpracy pomiędzy Polską a Niemcami. Utworzenie we wrześniu 1989 r. pierwszego niekomunistycznego rządu kierowanego przez Tadeusza Mazowieckiego, doprowadziło do głębokiego przełomu i przewartościowania dotychczasowych ocen o zgubnym dla Polski sąsiedztwie z Niemcami. W latach dziewięćdziesiątych korzystnej ewolucji uległo też otoczenie międzynarodowe Niemiec i Polski. Powołany w 1991 r. (z inicjatywy ówczesnego ministra spraw zagranicznych Niemiec Hansa Dietricha Genschera) Trójkąt Weimarski stanowił forum spotkań i konsultacji niemiecko - polsko - francuskich na różnych szczeblach.

W momencie jednak ujawnienia się zasadniczych różnic w podejściu z jednej strony Francji i Niemiec, a z drugiej Polski do interwencji zbrojnej w Iraku w latach 2002-2003 wydawało się, iż współpraca w ramach Trójkąta Weimarskiego ulegnie zawieszeniu. Nie ulega wątpliwości, że sukces wojsk koalicji w Iraku w niedalekiej przyszłości spowoduje spadek napięcia na linii Warszawa - Berlin - Paryż. Dobrą sposobnością do otwarcia nowego rozdziału we wzajemnych stosunkach było trójstronne spotkanie we Wrocławiu w maju 2003 r. Wprawdzie nie rozwiązało ono narosłych wątpliwości i uprzedzeń, ale stworzyło lepszy klimat do wspólnego dialogu w przyszłości. Na marginesie współpracy, ale i różnic pomiędzy tymi państwami, zasygnalizowałem uczniom, że muszą ustosunkować się także do zauważalnego zacieśnienia współpracy pomiędzy Francją, Niemcami a Rosją. Część mediów polskich określała je nawet mianem „osi” skierowanej przeciwko Polsce. Uczestnicy sesji wyrażali nadzieję, że kolejne spotkania przywódców państw Trójkąta Weimarskiego potwierdzą perspektywy dalszej współpracy nie tylko w dziedzinie politycznej, ale także wojskowej. Otoczenie międzynarodowe Polski i Niemiec w ostatniej dekadzie XX w. i na początku XXI stulecia uległo korzystnym zmianom. Dzięki przyjęciu Polski, Czech i Węgier w dniu 12 marca 1999 r. do NATO państwa te znalazły się w nowym, korzystnym dla nich położeniu geopolitycznym i mogą przyczyniając się do zapewnienia bezpieczeństwa i stabilizacji Europy.

Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej

Stiftung für deutsch-polnische Zusammenarbeit

Fundacja Rozwoju Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego
Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej
Fundacja Konrada Adenauera

Zapraszają na konferencję

polska – niemcy partnerzy w nowej europie

28 kwietnia 2003r.

Miejsce: KUL, Dworek Staropolski
ul. Konstantynów 1, 20-708 Lublin, tel. 081 445 46 98

Relacje pomiędzy Polską a Niemcami - z uwagi na skomplikowaną w wielu wypadkach przeszłość oraz bezpośrednie sąsiedztwo - odgrywają kluczową rolę w stabilizacji i rozwoju kontynentu europejskiego oraz w określeniu pozycji Europy we współczesnym świecie.

Podobnie jak pojednanie francusko-niemieckie było kamieniem węgielnym, na którym zaczęto budować gmach zjednoczonej Europy w latach 50., tak zbliżenie pomiędzy Polską a Niemcami jest kluczem do integracji Europy w jej geograficznych, historycznych i kulturowych granicach. Zadaniem Konferencji jest nie tylko dążenie do przełamania zakorzenionych wśród obu społeczeństw stereotypów, ale próba określenia pozytywnego wpływu obu państw na kształt polityki europejskiej. Jest to niezmiernie istotne z uwagi na prowadzoną obecnie debatę, chociażby w ramach Konwentu Unii Europejskiej, na temat przyszłości Europy.

W trakcie jej trwania nie może zabraknąć głosu zarówno Niemiec, jak i Polski, państwa, które od niedawna jest członkiem Sojuszu Atlantyckiego i zmierza do pełnej integracji z Unią Europejską. W ramach proponowanej konferencji podstawą określenia zakresu i intensywności stosunków polsko-niemieckich mają być sesje, podczas których wybitni eksperci polscy i niemieccy przedstawią koncepcje obu państw w odniesieniu do integracji europejskiej, bezpieczeństwa i polityki wschodniej.

Określając priorytety Polski i Niemiec w polityce zagranicznej można będzie udzielić odpowiedzi na główne pytanie konferencji, na ile oba państwa są lub będą partnerami w jednoczącej się Europie.

Zgodnie przyjętymi założeniami w Szczecinie utworzono polsko – niemiecką - duńską jednostkę wojskową, która we wrześniu 1999 r. rozpoczęła działalność.

Opracowany program miał również na celu zwrócenie uczniom uwagi na szczególną rolę Niemiec w procesie akcesji Polski do Unii Europejskiej. Przyjęcie takiej strategii spotkało się z akceptacją życzliwego Polsce zarówno byłego kanclerza Niemiec, H. Kohla, jak i obecnego, G. Schrodera. To właśnie kanclerz Schroder za najważniejsze zadanie podczas przewodnictwa Niemiec w Unii uznał w styczniu 1999 r. rozszerzenie jej na wschód, udzielając jednoznacznego poparcia Polsce i innym krajom w ich procesach integracyjnych. Niemcy, co podkreślał, nie zapomnieli zaangażowania, szczególnie Polski, w przemiany na kontynencie i zjednoczenie Niemiec. Ważne było także zwrócenie młodzieży uwagi na fakt, że choć Polska nie miała większego wpływu na przebieg i wynik negocjacji mogła jednak po raz pierwszy przedstawić własne stanowisko wobec dyskutowanych zagadnień, które dotyczyły głównie kwestii instytucjonalnych. Uczniowie zapoznali się z dokumentem zatytułowanym „Konferencja Międzyrządowa 2000 - polski punkt widzenia”, który został przedstawiony podczas sesji negocjacyjnej w sprawie akcesji Polski do UE przez ówczesnego ministra spraw zagranicznych Bronisława Geremka. Generalnie młodzież uświadomiła sobie znaczenie postanowień Traktatu Nicejskiego niezwykle korzystnych dla Polski. Dzięki nim Polska będzie zaliczana do grona państw dużych UE. Wiedza uczniów została wzbogacona także o nowe informacje dotyczące powołanej w 1999 r. polsko-niemieckiej Grupy Kopernika, która zajęła się spornymi kwestiami zwrotu dóbr kultury, zagrabionych i przemieszczonych w wyniku II wojny światowej. Grupa Kopernika postuluje ujawnienie przez stronę niemiecką listy dzieł sztuki zagrabionych i wywiezionych z Polski. Raport, z którymi młodzież mogła się zapoznać, nie przełamał istniejącego impasu. Generalnie zdano sobie sprawę, że kluczowe znaczenie dla określenia przyszłej roli Polski i Niemiec w Europie będzie miało poszerzenie Unii w 2004 r. o 10 nowych państw stanowisko wobec nowych wyzwań bezpieczeństwa i współpracy transatlantyckiej, zwłaszcza zaś relacje Unii Europejskiej ze Stanami Zjednoczonymi.

Uczestnictwo z grupą młodzieży licealnej w międzynarodowej sesji nt. Polska-Niemcy: partnerzy w nowej Europie, która odbyła się 28 kwietnia 2003 r., stworzyło możliwość wymiany poglądów i zdobycie nowych informacji na temat relacji między Polską a Niemcami z uwagi na skomplikowaną w wielu przypadkach przeszłość oraz bezpośrednie sąsiedztwo, odgrywające zasadniczą rolę w stabilizacji kontynentu europejskiego.

Opierając się na podstawie programowej, określone zostały cele edukacyjne, treści, szczegółowe cele kształcenia i wychowania, a także zadania szkoły w związku z wdrażaniem omawianego tu programu.

Konferencja wspierana przez Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej ze środków Republiki Federalnej Niemiec

10.30
Wprowadzenie – Ks. Prof. Dr hab. Andrzej Szostek, Rektor KUL
Ks. Prof. Dr hab. Stanisław Zięba, Prezes Fundacji Rozwoju KUL
Dr Andrzej Podraza, Katedra Politologii KUL

10.45
Stosunki polsko-niemieckie na początku XXI wieku
Prof. Dr hab. Bogdan Koszel, Instytut Zachodni, Poznań

11.30
Dwugłós o integracji
Polska wizja zjednoczonej Europy
Dr Andrzej Podraza, Katedra Politologii KUL
Niemiecka wizja zjednoczonej Europy
Dr Henning Tewes, Dyrektor Fundacji Konrada Adenauera w Polsce

12.15 dyskusja
12.45 przerwa na kawę

13.15
Dwugłós o bezpieczeństwie
Polska koncepcja bezpieczeństwa europejskiego
Prof. Dr hab. Roman Kuźniar, Akademia Dyplomatyczna, MSZ
Współpraca wojskowa Polski, Niemiec i Francji
Płk Dr Jerzy Gryz, Szef Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego

14.15 dyskusja
14.45 lunch

16.00
Dwugłós o polityce wschodniej
Polityka zagraniczna Polski wobec wschodnich sąsiadów
Prof. Dr hab. Ziemowit Jacek Pietraś, Dziekan Wydziału Politologii UMCS
Polityka Republiki Federalnej Niemiec i UE wobec nowych sąsiadów na Wschodzie
Julius Bobinger, Minister Pełnomocny Ambasady Niemiec w Polsce

16.45 dyskusja

17.15
PANEL DYSKUSYJNY
„Przyszłość stosunków polsko-niemieckich w zjednoczonej Europie”

Moderator dyskusji panelowej: Dr Andrzej Podraza, Katedra Politologii WNS KUL

Prof. Dr hab. Stanisław Cieśla, b. Konsul RP w Hamburgu, WNS KUL
Prof. Dr hab. Erhard Cziomer, Uniwersytet Jagielloński
Jörg Gebhard, Uniwersytet Konstancja
Prof. Dr hab. Heidemarie Oehm, Katedra Filologii Germańskiej KUL

19.15
Podsumowanie, zakończenie konferencji

Tłumaczenie symultaniczne:
dr Wieńczysław Niemirowski, Filologia Germańska UMCS

Robert Schuman (ur. 29 czerwca 1886 r. w Luksemburgu, zm. 4 września 1963 r. w Scy-Chazelles koło Metz) – polityk francuski uznawany za jednego z ojców zjednoczonej Europy.

Schuman urodził się w Luksemburgu, jednak jego rodzice pochodzili z Lotaryngii, dokąd wrócili wkrótce po narodzinach dziecka. Lotaryngia należała wówczas do Niemiec i Schuman odebrał niemieckie wykształcenie – ukończył prawo na Uniwersytecie Humboldta w Berlinie. Gdy po I wojnie światowej Lotaryngię przywrócono Francji, Schuman aktywnie włączył się do francuskiego życia politycznego. W roku 1919 po raz pierwszy zdobył mandat deputowanego do Zgromadzenia Narodowego (fr. Assemblée Nationale). Pracował jako parlamentarzysta do roku 1940, kiedy Rząd Vichy umieścił go w areszcie domowym. Rok później Schuman uciekł z aresztu i przyłączył się do ruchu oporu.

Walka z nazizmem dała mu duży autorytet, na tle innych polityków oskarżanych o kolaborację z Niemcami. Z ramienia Ludowego Ruchu Republikańskiego w okresie od 24 listopada 1947 do 26 lipca 1948 pełnił funkcję Premiera Francji. Na krótko objął ten urząd ponownie 5 września 1948 na tydzień, ale jego zwolennikom nie udało się uzyskać stabilnej większości w parlamencie. W latach 1948-1953 pełnił funkcję ministra spraw zagranicznych Francji.

W maju 1950 roku Schuman, we współpracy z Jeanem Monnetem i kanclerzem Niemiec Konradem Adenauerem doprowadził do porozumienia między Francją a Niemcami w sprawie wspólnego zarządzania przemysłami stalowym i węglowym na terenie Zagłębia Ruhry. W ten sposób powstała Europejska Wspólnota Węgla i Stali, której następcą jest dzisiejsza Wspólnota Europejska. Deklarację Schumana podpisano 9 maja 1950 roku – dla upamiętnienia tego dnia 9 maja obchodzony jest jako Dzień Europy. W latach 1958-1960

Robert Schuman był przewodniczącym

Parlamentu Europejskiego. Zmarł 4 września 1963 roku w swoim wiejskim domu w Scy-Chazelles 5 km od Metz.

Początkowo został pochowany na miejscowym cmentarzu; potem jego prochy przeniesiono do kaplicy templariuszy stojącej naprzeciw jego domu. Kościół katolicki rozpoczął 14 maja 2004 proces beatyfikacyjny Roberta Schumana. Nadanie statusu błogosławionego wymaga dokładnego zbadania wielu dotyczących Schumana dokumentów. Imię Schumana noszą stacja metra, stacja kolejowa oraz jeden z głównych placów w Brukseli.

Jean Rey, znany polityk belgijski, przewodniczący Komisji Europejskiej w kadencji 1967-70, powiedział podczas jednego ze swoich publicznych wystąpień: "Przyjdzie dzień, kiedy zbudujemy Stany Zjednoczone Europy, że pójdziemy pochylić się nad grobem Schumana i zwiedzić jego dom w Scy-Chazelles, tak jak Amerykanie idą zwiedzać dom Jerzego Waszyngtona w Mount Vernon".

Robert Schuman urodził się 29 czerwca 1886 roku, zmarł 4 września roku 1963. Jego ojciec - Lotaryńczyk i Francuz, ożeniony z Luksemburką - przeniósł się do Wielkiego Księstwa po przyłączeniu Lotaryngii do Rzeszy. Zatrzymał jednak - otrzymane wbrew woli - obywatelstwo niemieckie, aby zachować związek z krajem rodzinnym. Schuman przyszedł na świat w Luksemburgu i tam uczęszczał do szkół, ale odziedziczył po swoim ojcu głębokie przywiązanie do ziemi lotaryńskiej, gdzie zachowały się tradycje Cesarstwa Zachodniego, wskrzeszonego przez Stolicę Apostolską w roku 800. Lotaryngia tworzy część obszaru nad Mozą i Mozela, który był rdzeniem Cesarstwa i pozostaje do dziś jednym z najbogatszych ośrodków sztuki romańskiej i gotyckiej, tego wspaniałego pomnika dawnej jedności Europy - pomnika średniowiecznej Republici Christiana, która budowała i której patronował Rzym. Przeniknięty kulturą łacińską jako Francuz i kulturą germańską jako obywatel Rzeszy, Robert Schuman był jednym z dwóch typów człowieka, które formowały od wieków strefy graniczne.

Kontakt z inną kulturą, innym językiem, inną narodowością wywołuje czasami obawę, nienawiść i hermetyczne zamknięcie się w swojej tożsamości. Przykładem takiego typu był Adolf Hitler, urodzony na styku kultury niemieckiej i czeskiej. Może być jednak i tak, że kontakt z odmiennością budzi zainteresowanie i zrozumienie dla niej, mogące przerodzić się w życzliwość oraz otwarcie na wymianę i współpracę. Taki właśnie typ człowieka reprezentował Robert Schuman, podobnie zresztą jak Alcide De Gasperi.

Po ukończeniu szkoły średniej w Luksemburgu, Schuman zrobił dodatkową maturę (Abitur) w Metz, a następnie studiował prawo na uniwersytetach w Bonn, Berlinie, Monachium i Strasburgu. Prace doktorską napisał na temat "Streitbefangenheit und Rechtsmachtfolge als Voraussetzung der Zivilprozessordnung". W roku 1912 założył kancelarię adwokacką w Metz. Podczas I wojny światowej uniknął służby wojskowej ze względów zdrowotnych. Zarzut, jakoby służył wtedy w wojsku niemieckim nie był niczym innym, jak niekremnym oszczerstwem propagandy komunistycznej, zwalczającej go tym zacieklej, im bardziej angażował się w budowanie jedności Europy.

Redakcja:

Materiały, autorzy tekstów, oprawa graficzna, dystrybucja:

M.Lipinski, T.Balawajder, G.Pfeifer

Klasa 3D

Nadzór i pomoc merytoryczna::

prof. Ireneusz Sadurski

*Dystrybucja na terenie IX LO im. Mikołaja Kopernika w
Lublinie*

Czasopismo bezpłatne